

Færgegården, Frederikssunds oprindelse og Kronprins Frederiks Bro

Det smalle sted, hvor Kronprins Frederiks Bro i dag binder Hornsherred sammen med det øvrige Nordsjælland, har siden middelalderen været det sted, man kom over fjorden. I 1500-tallet hører man første gang om en færgeoverfart, og den varer frem til 1868.

Færgeforbindelsen var en pram, der ved et tov blev trukket frem og tilbage. Færgen kaldtes Sundby ferij, og færgemanden boede på Hornsherred-siden.

Købstadsrettigheder

Da Frederik II og senere Christian IV byggede Frederiksborg Slot, fik færgestedet øget betydning på grund af store transporter af byggematerialer, herunder de store træstammer fra skovene omkring Jægerspris. Efterhånden opstod der ved færgestedet en handelsplads, hvor Slangerup i 1573 fik ret til at opføre pakhuse. Tilladelsen til at bygge pakhuse var et forsøg på at redde den gamle købstad, som i slutningen af 1500-tallet var i store økonomiske vanskeligheder. Forsøget lykkedes på kort sigt, men på længere sigt foregik handlen mest hensigtsmæssigt ved fjorden i sammenhæng med skibsfarten, og ladepladsen havde en bedre beliggenhed for Hornsherreds bønder, som udgjorde den vigtigste del af oplandet.

Ladepladsen fik omkring 1650 navnet Frederikssund efter Frederik III. Da Slangerup i 1810 blev nedlagt som købstad, overgik købstadsrettighederne til Frederikssund. Frederikssund hører dermed til de yngre købstæder i modsætningen til Slangerup og Skibby, som begge kan dateres tilbage til 1200-tallet.

Færgegården set fra brodæmningen. ca. 1910.
Foto: Museet Færgegården.

ventede på at blive færgeset over, og det var ikke ualmindeligt, at bønderne mødte ved færgeset kl. 4 om morgenen for at kunne nå at være på markedet i Frederikssund fire timer senere.

I 1868 erstattedes den ældgamle færge af en pontonbro opkaldt efter den daværende Kronprins Frederik (den senere Frederik VIII). Men allerede i slutningen af 1800-tallet blev der talt om, at broen var for lille. Men der skulle gå mange år, før den fik sin afløser. Det skete i 1935, da den

Færgefart og broer

Øget samhandel medførte øget trafik mellem Hornsherred og Frederikssund, og i 1860'erne blev der årligt overført mere end 30.000 gående personer og 13.000 køretøjer. Der overførtes alt lige fra kongelige jagtselskaber til bondens kør.

Frederik VII, som residerede på Jægerspris sammen med Grevinde Danner, havde forsteret til at benytte færgen. Når kongen meldte sin ankomst, standsede færgeset, og den kunne ligge stille i timevis. På markedsdage kunne der være op mod 150 vogne, der

nuværende bro blev indviet, og dengang var man overbevist om, at man havde bygget en bro, der var rigelig stor. Men allerede 30 år efter var den blevet for lille. Siden har der været flere planer for en ny forbindelse, men ingen er endnu blevet til noget.

Færggården

Museet Færggården. Fotograf: Patrick Holbek

Færggårdens bygninger blev overflødige, da færgefarten ophørte, og den første pontonbro blev bygget, og de blev i stedet lejet ud. Nogle forsøgte sig med sommerpensionat og udskænkning, men på længere sigt overlevede ingen af delene.

I 1984 åbnede Frederikssund, Jægerspris og Skibby kommuner i samarbejde med de lokale historiske foreninger et kulturhistorisk museum i den gamle færggård. Efter kommunesammenlægningen dækker Museet Færggården hele

den nye storkommune, og museet åbnede i 2007 en ny basisudstilling, der fortæller Fjordlandets historie gennem 10.000 år – fra jægerstenalderen til 1900-tallets industrisamfund.

Links

Egnsmuseet Færggården
www.egnsmuseet-faergegaarden.dk